

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	150 Lei
Pe jumătate	75 Lei
Pe un sfert	40 Lei
În străinătate	400 Lei

Inscrișă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Malor
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

10 MAIU

— 75 de ani dela întemeierea dinastiei române —

După cum flecare om are, în cursul vieții lui, una sau mai multe zile însemnate, de care își aduce cu drag aminte, așa și în viața popoarelor sunt astfel de zile mari, încrestate adânc în cartea trecutului — istorie, — prin care își amintesc de faptele glorioase ale strămoșilor lor și pe care le serbează cu deosebită cinste. Toldeauna sărbătorirea lor ne înprospătează în minte faptele trecutului, fie aducându-ne aminte vreo întâmplare însemnată din viața neamului, fie numele unuia sau a mai multor oameni mari cari s'au jertfit pentru mai bună starea acestui popor.

Una din aceste zile mari ale neamului românesc este ziua de 10 Maiu. De ea se leagă amintirea celor mai bune și mai frumoase întâmplări din viața poporului român, dela începutul istoriei noastre naționale și până astăzi. Aș putea-o numi „ziua cea mare” a neamului nostru.

Se împlinesc anul acesta 75 de ani dela venirea în țară și alegerea ca Domn al Principatelor-Unite (România Mică) a Prințului Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, mai târziu Regele Carol I.

Principele Carol era de neam german, dintr-o familie princiară. În anul 1866 după abdicarea lui Cuza-Vodă (sub care s'a făcut la 1859 unirea Moldovei cu Muntenia), Prințul Carol fusese ales de poporul românesc ca Domn. Și, într'adevăr, în ziua de 10 Maiu 1866, Prințul, — după multe greutăți de drum, — a ajuns la București și a depus legiuitul jurământ de a ne respecta legile și drepturile poporului român și a apăra hotarele țării împotriva dușmanilor din afară.

În proclamația pe care a dat-o țării, spunea: „Cetățean azi, mâine dacă va trebui soldat, voi împărți cu voi soarta cea bună ca și cea rea. Din acest moment, totul e comun între noi; încredeți-vă în mine, după cum eu mă încred în voi”.....

Prințul Carol nu dorea altceva decât mărirea țării sale. De aceea, știind că acest lucru nu se poate face decât prin forță, și-a organizat armata, prin ajutorul căreia va ajunge la rezultatul dorit. În anul 1877 începând un războiu între împărăția rusească și cea turcească, Prințul Carol împreună cu guvernul țării s'au aliat cu Rușii împotriva Turcilor. Războiul acesta a ținut mai multe luni de zile și s'a încheiat cu biruința Rușilor și a noastră. Datorită vitejilor pe care le-au făcut Românii în luptele dela Grivița, Plevna și Smârdan, statele

mari ne-au recunoscut independența, adică neatâr-narea față de Turcia. Apoi, tot ca o răsplată pentru faptele de arme, am dobândit jumătate din Dobrogea, cea provincie românească de pe malul Mării Negre.

Dar cea mai importantă urmare a măririi țării a fost ridicarea ei la rangul de regat, Domnitorul luând titlul de rege. Era aceasta un lucru mare pe acea vreme. În ziua de 10 Maiu 1881 — adică acum 60 de ani, — s'a făcut încoronarea regelui Carol I și a soției sale regina Elisabeta. Regele Carol I a avut pe cap o coroană de oțel, făcută dintr'un tun cucerit de „Curcanii” săi la Plevna (în Bulgaria), iar regina Elisabeta o coroană simplă de aur. În urma ridicării la rangul de regat, România a ajuns cea mai mare țară în această parte a Europei, iar regele ei se bucura de mare stimă în fața tuturor vecinilor.

Înainte de moarte, Regele Carol I a mai adăugat țării și partea de jos a Dobrogei, s'au cum i-se zice Cadrilaterul, în urma războiului balcanic din 1913.

Bătrânul rege se stinse din viață în anul 1914, în vârstă de 75 ani și după o domnie glorioasă de 48 de ani, cea mai lungă dintre toate domniile române.

A fost înmormântat în cripta domnească dela Mândăstirea Curtea de Argeș — unde după doi ani (1916) fu adusă și tubita sa soție, regina poetă Elisabeta, — plâns de toată suflarea românească.

Prin viața și faptele sale regele Carol I este întemeietorul familiei regale române — M. S. Regele Mihai I fiindu-l strănepot. — El a câștigat neatâr-narea țării și a creștat Regatul Român.

Dintr'un principat amenințat și hărțuit de pretutindeni, Domnitorul Carol făcuse un stat bine organizat și bine apărat. Intemeietorului dinastiei și al regatului, făuritorului neatâr-nării noastre, i-se datorește România de azi.

Toate gândurile Românilor se îndreaptă astăzi către M. S. Regele Mihai I, reprezentantul dinastiei de Hohenzollern, rugând pe bunul Dumnezeu să-i dăruiască o domnie lungă și plină de fapte glorioase, vrednice de înaintașii Săi, regii Carol I și Ferdinand I întregitorul de neam, strângând sub aceeași aripă ocrotitoare pe toți fiii patriei, risipiți din cauza vitregiei vremurilor.

Prof. Teodor Seiceanu

„Banul ochiul dracului”

O zicătoare populară spune că banii câștigați în mod cinstit, jumătate sunt ai dracului, Banul este astăzi stăpânul sufletelor omenești, cu el se deschid toate ușile, pentru el se fac stătea furturi, pentru el se fac atâtea omoruri, pentru el se poartă războaiele, pentru bani muncim o viață întreagă și tot nu suntem mulțumiți. Cu banul ne putem ridica în fața lumii, dar nu ne ajută la nimic atunci când vine moartea. Oricât am avea atunci, pe toți li lășăm.

Bătrânii ne povestesc de comori găsite în pământ, ascunse de diavolul, iar cei ce le găsesc își vând sufletul diavolului. Comorile se spune, că le vedem arzând cu fiacără albastră, în noaptea de Sfântul Gheorghe, pe câmp.

Toate omorurile, furturile, procesele mari de care cetim zilnic în gazete sunt făcute numai și numai pentru bani. Toți cei de azi se închină aurului ca lui Dumnezeu. Toți nu au alt scop în viață decât a aduna aur și a se desfăta de strălucirea lui, uitându-și că strălucirea aurului îi va nenoroci. Când banul a pus stăpânire pe om, toate în fața lui sunt nimicuri, viața viitoare suflet, raiu, iad, biserică, familie sunt născociri băbești, numai aurul are valoare, el este totul.

Ca să vedeți, cât de mult ne robește aurul și unde ne duce, vă voi povesti o întâmplare, care ne umple sufletul de groază. Întâmplarea s'a petrecut în țărișoara dela apus de țara noastră, în Slovacia, care s'a format din Ceho Slovacia, unde un nefericit părinte a trăit amândouă mâinile, cu toporul, copilașului său înțetate de 5 ani, pentru că a aruncat în foc 5 mii de coroane (bani de hârtie).

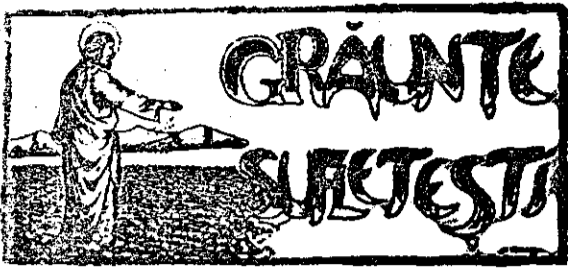
Citind această fioroasă și groasă neleguire, făcută de acel părinte, ni se umple sufletul de groază și-l vedem par'că pe copilașul acela cu amândouă mâinile retezate de topor, sângele curgând giroaic, iar blestematul părinte înjurând, că i au fost luați banii și aruncați în foc. Pentru el banii au fost mai mult decât viața lui, decât familia lui, decât copilașul lui. Nu vedea altceva înaintea ochilor decât aur, dar aurul i-a adus nenoroc. Copilașul lui, care avea să-i poarte numele, copilașul lui care era sprijinul bătrânețelor lui, pentru el nu avea valoarea banilor arși în foc.

Nefericit părinte, care pentru bani și-ai nefericit familie, oare banii și-ar fi adus liniște? Oare ei ar fi fost sprijin bătrânețelor tale? Ți-ai vândut sufletul diavolului, cum vei putea da seama înaintea lui Dumnezeu de fapta ta!

O Doamnel cât de jos a ajuns creatura Ta, încât, în fața strălucirii aurului, uită de toate, uită de Tine, uită de dragostea de părinte, uită

de dragostea de țară și nu are altă dorire în viață decât a strânge aur mult, aur strălucitor, care însă totuși nu-i aduce decât nenorocire.

Roscoval I., Obreja

„Să nu furi!”

Nici o poruncă nu am călcat și nu călcăm noi Românii atât de des ca porunca aceasta. Măcar-că atunci când a dat-o Dumnezeu, pe muntele Sinai, spune Moise că „tot poporul era martor la tunetele și la fulgerele și la sunetele cornului și la privescerea sunetului fumegând, și privea poporul și se cutremura și stătea departe. Și a zis poporul către Moise: „Vorbește cu noi și noi te vom asculta, dar să nu vorbească Dumnezeu cu noi, că ne e teamă că murim”. Ci Moise a rostit către popor: „Nu vă temeți, căci Dumnezeu a venit tocmai ca să vă pună la încercare și ca frica de el să fie meru în fața voastră și să nu păcătuți!” (II Moise 20, 18—20).

Se vede că frica de Dumnezeu la noi lipsește mai mult, de aceea pecătulm atâta împotriva acestei porunci.

O, și ce grozav pedepsește Dumnezeu furtul! Să vă aduc numai o pildă:

Când poporul evreesc a cuprins, sub conducerea lui Iosua, Ierihonul, Acan a furat din prada blăstămată de război o zeghe (manta) frumoasă, 200 de sicli de argint și un drug de aur greu de 50 de sicli și le-a ascuns în pământ, în mijlocul cortului său. Și a zis Domnul către Iosua: „Pentru aceea fiii lui Izrail nu vor putea să se împotrivescă vrăjmașilor și vor da dosul înaintea lor, fiindcă au luat din lucrurile sortite peții. Nu voia mai fi cu voi, dacă nu veți stărpi din mijlocul vostru pe cei

cari au luat din lucrurile afarisite. „Atunci Iosua, împreună cu întreg Izrailul, a luat pe Acan, fiul lui Zerah, și argintul și zeghea și drugul de aur și pe fiii lui Acan și pe fetele lui și boii lui și asinii lui și oile lui și cortul lui și toate câte mai avea și le-au dus în valea Acor. Iar Iosua a zis: „De ce ai adus acest prăpăd asupra noastră? Domnul să te prăpedească pe tine astăzi!” Și tot Izrailul l-a omorât cu pietre. Și l-au ars cu foc, după ce l-au omorât cu pietri. Apoi au înălțat deasupra lui o movilă mare de pietri, care a rămas până în ziua de astăzi. Iară Domnul și-a întors arșița mâinii lui” (Cartea lui Iosua 7, 12 și 24—26).

Oare la noi pe câți ar trebui să-i omorim cu pietri și să-i ardem cu foc, ca să-și întoarcă Domnul arșița mâinii lui dela noi?

Oare noi nu de aceea nu ne putem împotrivi vrăjmașilor noștri și ne întoarcem dosul înaintea lor, fiindcă suntem mult mai păcătoși decât Acan?

Sf. Augustin ne povestește în „Spovedaniile” sale că, pe când era copil, a furat, cu un prieten al său, niște pere dintr-o grădină. Acest păcat sf. Augustin și-l descrie în culori atât de vii, ca pe cele mai mari păcate ale sale. Asemenea a furat și sf. Iguazie în copilăria sa niște poame dintr-o grădină și apoi a șters-o la sănătoasa, fiind pedepsit în locul lui un prieten al său. Așa de mult l-a neliniștit păcatul acesta, încât, după ce a devenit preot, a plecat în satul său de naștere și-a mărturisit păcatul la fața mulțimei adunate, iară prietenului său, celui ce a suferit în locul lui, l-a cinstit două căsi cu curți și cu grădini mari, apoi a mai făcut și o fundațiune, din venitele căreia să fie întorși dela păcatele lor copiii scăpătați.

Noi oare călcat-am porunca aceasta în copilărie? Ori doară o călcăm și în vremea bărbăției și a bătrâneții chiar? Să băgăm însă bine de seamă ca nu cumva să ne devină însă nărav acest mare păcat.

Despre un om bogat și foarte milos din vremea veche se povestește că l-a făcut milă de un hoț pe care tocmai atunci volau să-l spânzure, când trecea el pe la marginea unui

oraș. S'a rugat de judecători să-l lere, ca să va îngrijă el de nenorocitul să numai fură, ca să va da tot ce-i trebuie ca să nu mai fie alături de fur. L-a luat deci în trăsură și și l-a dus acasă la curtea sa. A doua zi însă hoțul furat cail și a luat-o la sănătoasa cu el. Căci bogat a făcut arătare numai decât judecătoresc, cari atâta l-au urmărit până ce l-au prins, apoi l-au osândit din nou la moarte. Vă amintea: „Năravul din fire n'are lecuire”.

Sf. Augustin îl întreabă pe hoțul: „Că câștigat și ce ai pierdut? Ceeace ai câștigat se numește aur; ceeace ai pierdut se numește credința, ori, mai bine zis, Dumnezeu. Așezându-ți odată credința sau pe Dumnezeu cu aurul, te gândește numai la ceeace ai câștigat, și deștii-te însă și la ceeace ai pierdut?”

Ce bine ar fi dacă creștinii noștri și pune cât mai des această întrebare!

Părintele Iulian

Tot e bună și durerea la

Din Ardealul cedat, dela Teaca, ne scrie protopopul Teodor Pădurean, că în slujbele resimi slujește, în fiecare dimineață, sâmbătă turgie, și seară de seară merge la biserică citește Canonul Domnului Cristos, după rugăciune urmează regulat predică și aduce sfântului sacrament. Și în fiecare seară are biserică peste 100 de credincioși.

Tot din Ardealul durerilor, dela Rogoșni-se scrie că la Paștile acestea atâția credincioși au fost la biserică, cum nu s'a mai vădit plat de când știu credincioșii de astăzi.

E atât de limpede, că durerea și necăria li fac pe credincioși, să cerceteze mai mult biserică.

Când însă te simțești prea bine, nu ai un necaz, toate merg strună, stomacul și durerea plin și nimica nu-ți lipsește, năvălește pasă de Dumnezeu.

Iată pentru ce mai trimite, din când în când Dumnezeu câte o lovitură pe capul nostru altfel ne-am prea lăfăi în bine și prea ne uita de Dumnezeu!

Foița „Unirii Poporului”

Ardealule

Abia mai gemi între streini copile trist.

Și porți tăcut cununi de spini, cununi de Hrist.

Tăcută-ți verși durerea grea în cântec și dorinți.

Noi vom schimba doinirea ta în imn de biruinți.

Te-om face raiuri și grădini din noaptea-ți de păcate.

Schimba-vom lanțul de rugini în larg de liberate.

Te-om boteza cu scrum și foc și lung puhoi de sânge

— Tu, țară fără de noroc, de astăzi nu mai plânge.

Traian Dragoș

Impărăteasa care și-a alungat fata dela casă

A fost odată o împărăteasă foarte frumoasă încât asemenea ei nu mai era alta pe lume, iar împărăteasa avea o fată, care întru atâta era de frumoasă încât la soare te puteai uita, dar la ea ba. Mama fetei avea o oglindă în care se uita în toată dimineața, și pe care o întreba astfel: oglindă, oglinduța mea, mai este în lumea aceasta oare cineva așa de frumoasă ca mine? Atunci oglinda îi răspundea: „Nu este nimeni în lumea toată, afară de fata înălțatei împărătese.” Impărăteasa, auzind acestea, turba de mânie pentru că fata ei era mai frumoasă decât ea.

Într-o dimineață, căutându-se iar în oglindă și spunându-i oglinda tot astfel, și-a pus în gând să-și piardă fata. N'a stat mult în cumpănă și a poruncit la doi servitori, să se gate de drum, că ea le plătește bine, numai să isprăvească ce le va spune. Întrebându-o servitorii, ce au de făcut, împărăteasa le-a zis: „Să duceți pe fata mea în o pădure departe, și acolo să o omorâți.” Și, ca să se încredințeze despre moartea fetei, le-a mai spus: „Să-mi aduceți inima, degetul cel mic dela mână și ochii” făgăduindu-le că pentru fapta lor le va da o mierță de galbeni. Servitorii, setoși de bani, au făgăduit împărătesei că-i vor implini porunca.

După acestea împărăteasa și-a strigat fata și i-a spus, să se gate, să plece la o soră a ei, care făcea joc, să-și petreacă acolo câteva zile.

Fata voioasă a început a-și strânge vestimenta pentru joc, neștiind sârmana unde merge să-și facă joc o așteaptă. Gătându-se fata, și-a zis la mama ei și i-a zis: „Mamă dragă, eu plec gata a pleca numai decât.” Atunci mama ei a poruncit, să prindă cail la căruță și să se ducă la parteze cât mai curând. Cail, fiind prins demult, fata s'a suit în căruță și, spre cea mare bucurie a împărătesei, au purces la drum.

Fata nevinovată era stăpânită de cea mare bucurie, gândindu-se la petrecerea pe urma, adecă la joc, și nu-i trecea nici prin gând că niciodată nu se va mai întoarce la căminul părintesc. Slugile împărătesei, zându-o atât de veselă, ziceau în inimă: „Copila aceasta nu știe unde merge, nu știe peste puțină vreme va fi moartă.” Bănuindu-se astfel de gânduri, unul din ei o întreabă: „Înălțată domnișă, știi tu unde mergi?” Fata răspuns: „Știu, mă duc la o mătușă a mea să face un joc frumos.” Atunci unul din ei, făcându-i milă de frumusețea copilei, îi zise: „Nu mergi la nici un joc, ci pe noi mama ta trimisă să te omorim.”

Fata, plângând cu suspine, le-a zis: „Nu neștiți-mi, dragii mei, ce v'am greșit de v-ați mă omorâți?” Răspunzându-i ei, că nimica nu-i a rugat din nou: „Dacă nu v'am greșit nimica lăsați-mă să trăiesc și vă făgăduiesc eu la casa părinților mei nu mă voi întoarce niciodată.” „Bine”, i-au răspuns slugile, „dar alta e pricina, că nu te putem

Din Tiur

În parohia *Tiur*, din imediată apropiere a Blajului, se muncește din greu și cu mult rod în cele sufletesti. Propovăduindu-se cu vreme și fără vreme cuvântul Domnului de către harnicul paroh *Silvia Raica*, sosit acolo abia numai de doi ani, s'a dat un nou avânt vieții sufletesti a parohienilor. S'a înființat *A. G. R. U.* cu un număr foarte frumos de membri care și împlinesc cu multă căldură datorițele de agrași. S'a reînființat și *Reunirea Marilor a Femelor*, care, sub președinția tot atât de harnică doamne *Silvia Raica*, se îngrijește de ajutorarea bolnavilor și a săracilor din comună, de podoba bisericii, (s'au cumpărat vase sfinte, sfeșnice, acoperitoare de altar și altele multe), precum și de o cât mai aleasă îngrijire sufletescă a membrilor. Ceeace vrem însă să încreștăm aci în chip deosebit e că, mulțumită păstoririi Părintelui *Raica*, pocășii, foarte numeroși până eri-alaltăeri, aproape nu mai există printre Românii din *Tiur* și se speriază că în scurtă vreme le va pieri orice urmă, întorcându-se cu toții în sânul Sfintei Maice Bisericii.

CORESP.

† Păr. prof. Ioan Belu

Joi, 1 Mai, s'a stins la Blaj, în urma unei boale grele care nu lartă, în vârstă de abia 51 de ani, păr. prof. de religie *Ioan Belu* dela Școala Normală de Învățătoare din Blaj.

Răposatul a fost mai întâi preot la sate apoi controlor în Cooperatie, spiritual la temnița din Alud și pe urmă profesor de religie la Blaj. În toate aceste slujbe și-a făcut pe deplin datoria.

În clipele libere însă a lucrat și ca scriitor. A întemeiat, împreună cu păr. protopop *Ioan Bucur* și cu păr. director *Ovidiu Hulea* dela Alud, revista „*Inima lui Isus*”, pe care a scos-o până cu puțin înainte de moarte, cu mari jertfe. A colaborat la aproape toate revistele și ziarele noastre bisericești. A scris două broșuri: „*Păcatul și pedepsele lui*” și „*La Sângiorgiu*” și a tradus: „*Bucură-te Marie*” de *Fr. Wetzel* și „*Patimile și moartea Domnului nostru Isus Cristos*” de sf. *Alfons Maria de Ligouri*.

Precum se vede așadar din toate acestea, răposatul nu s'ascuns talentul primit, ci a lucrat cu el.

Înmormântarea i-s'a făcut Sâmbătă 3 Mai din Catedrala Blajului. La prohod au slujit 10 preoți, 2 diaconi și 4 festișii, în frunte cu păr. canonic *Iuliu Malor*. A predicat păr. prof. *Tit Liviu Chinezu*. Au vorbit, în numele școlii unde și-a avut catedra, păr. spiritual *Dr. Vincențiu Pandrea*, în numele gazetelor bisericii noastre păr. canonic *Iuliu Malor* și în numele prietenilor păr. prof. *Ioan Miclea*. La mormânt, ca unul care l-a îngrijit înainte de moarte, a vorbit păr. prof. *Iacob Borcea* și o elevă dela Școala Normală de Învățătoare în numele elevelor.

Deplâns de văduva nemângălată și de cel 6 copil al săi, păr. prof. *Ioan Belu* a fost apoi coborât în mormânt.

Facă-l Dumnezeu partea cu drepții și în veci pomenirea lui!

Serbarea lic. de fete din Blaj

Dumnezeu în 4 Mai elevele Liceului Teoretic de fete au dat, în sala cea mare a Palatului Cultural dela Blaj, un festival artistic.

Acest festival s'a dat din prilejul inaugurării noii patroane a școlii care este sf. *E-caterina de Alexandria*, a cărei sărbătoare se prăznuiește an de an în 25 Noembrie. E adevărat un obicei creștinesc ca fiecare școală să-și aibă patronul său în ceruri și astfel elevii sau elevele să albe la cine se îndrepta în rugămintele lor și dela cine lua pildă.

Festivalul a fost cât se poate de reușit. În partea întâie s'a cântat și declamat de către

elevele școlii, ba s'a jucat și un fel de joc simbolic: viața și moartea, de către două eleve. A urmat apoi o dramă în 3 acte: „*Fabiola*” jucată tot de elevele școlii.

Serbarea a fost cât se poate de reușită, iar sala plină.

Inger în trup

— Momente din viața Sf. Otilia —

2) Fecioara înțeleaptă.

Mare lucru să nu-ți pierzi capul în mijlocul nenumăratelor ispite ce aleșuesc pe cei cărora viața le pune la îndemână tot ce poate abate pe muritor de pe calea aspră a sfințeniei: bogăție, plăceri după pofta inimii, — slabă dela firea ei, — sănătate și înfățișare încântătoare. Iar *Otilia* acum toate acestea le avea. Dar mai avea și altceva: avea înțelepciunea de sus, în lumina căreia privea toate celea de jos. În căminul boeresc al părinților săi, ca mai înainte în mănăstire, nu s'a dat nici trușie, nici trândăviei, ci s'a sărguit din răsuputeri să crească și să se întărească într'ale sufletului, biruind mereu pornirile spre rele. De cari porniri nu-i scutit nici un pământean născut din femeie.

Trăia retrasă și reculeasă. Inimă mi-loasă, cum era, ținea mult la săraci, pe cari li ajuta cu orice prilej ce se imbia. Cu un atare prilej a dat față și cu tatăl său care, deși o primise, în cele din urmă, cu drag în castelele sale, la masă cu sine nu o chemase niciodată. „Unde mergi fiica mea?” o întrebă el cu duioșie în glas. „Tată, duc un pic de mâncare la niște bieți săraci bolnavi”. La auzul acestor cuvinte, spuse cu smerenie și cu îngerească nevinovăție, inima părintelui *Otiliei* a rămas adânc mișcată. S'a căit de răceala sa de până aci față de o așa comoară de copilă. „Draga tatii, nu te mai osteni și nu te mai năcăji”, i-a zis el. „De-aci încolo o să ai și mai din belșug de toate”. Și s'a ținut de cuvânt. A încărcat-o de da-

slobodă, fiindcă mama ta vrea să-i ducem degetul cel mic dela mână, inima și ochii, ca așa să-i adevărim moartea ta.”

Auzind fata aceste cuvinte, a început a plânge și mai tare. Atunci ce-i plesni unuia din slujitori prin minte? El avea în căruță o cățelușă și s'a socotit să nu omoare fata, ci pe „*vișlă*”, căreia să-i scoată ochii și inima, iar degetul cel mic să-l taie dela mână fetei. „Așa — a zis el către tovarășul său — pe fată o vom mântui și pe împărăteasă o vom mulțumi.” Ajunzând în pădure, au omorât cățelușă i-au scos ochii și inima, apoi au tăiat degetul mic dela mână fetei și au plecat spre curtea împărătească.

Dupăce s'au depărtat ei, fata a rămas singură și a început a pribegi prin toate părțile pădurii, umblând în sus și în jos. Până când ea rătăcea prin pădure, slujitorii au ajuns la împărăteasă, căreia i-au povestit, cum au omorât pe fată, și, ca mărturie, i-au dat inima, ochii și degetul cel mic. Împărăteasa, văzându-le, s'a bucurat foarte, deoarece știa acum că nimeni pe lume nu este mai frumoasă ca ea.

Împărăteasa se bucura, dar biata fată plângea amar, și rătăcind noaptea prin pădure, atâta s'a ostent, încât nu mai putea umbla. Ca să se odihnească și-a răzimat trupul de un arbore și a adormit, fără să se trezească până a doua zi la amezii.

Împăratul — tatăl fetei — chiar în această zi a plecat la vânătoare, cu o mulțime de prieteni, alți împărați și domni, între ei se afla și

un fecior tânăr de împărat, care umblând pădurea în lung și lat, a ajuns până lângă arborile unde dormea fata împărătesei. Cât ce o văzu, s'a nimit de frumusețea ei și s'a apropiat de arbore, călcând în degete ca să nu o trezească. Fata, auzind sunet de pași, a deschis ochii, iar feciorul de împărat a întrebat-o, cine-i și ce caută în mijlocul pădurii. Fata plângând i-a spus pățania ei, și când a isprăvit, a căzut aproape moartă.

Feciorul de împărat a ridicat-o de mână și i-a zis: „Vino, dragă, cu mine că eu te voi lua de soție”, și dându-i brațul, s'au îndepărtat spre marginea pădurii. Eșind la un luminii unde li așteptau slujitorii, feciorul de împărat a încălecat, a ridicat și pe fată în șea și au purces spre curțile lui. Ajunși acasă, tatăl feciorului s'a bucurat și nu peste mult a făcut o nuntă mare.

S. M.

(Va urma)

Vingheleana

(Poezie populară)

Foaie verde curcubeu
Fetele din Vingheleu
Nu știu toarce cânepa
Dar știu unde-i potica.
Frunzuliță din livadă
Li s'a gătat pânza'n ladă.

Și covoarele cu roate
Le-au vândut la târg pe toate.
Săracă turcă și fus
Că mândra la fum v'a pus.
Sărac de tine războiu
C'ai dat în grele nevoi,
Căci mândra dă la domnie
Și să țese nu mai știe.

De te uiți în zi de lucru,
Le vezi negre ca butucu
Și sburlite în gura șurii,
De crezi că's mama pădurii.
Dar în zi de sărbătoare
Crezi că au picat din soare,
Nu poți să te uiți la ele
Că scîlpesc ca niște stele.
Cu rochii de crepsatini
Pe cari au dat 5 găini
Și pantofi dela Dermata
Pentru cari și-au golit lada.
Frunză verde ghiocel
E scrisă de Viorel,
Fecioraș din Vingheleu
Român mândru ca un leu.

V. Traian

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Cum se va saluta drapelul. Domn general Ion Antonescu a dat un decret-lege, prin care poruncește cum să se salute drapelul țării. Atunci când pe stradă va fi purtat drapelul țării, toți trecătorii trebuie să se oprească și să se întoarcă cu fața către el. Bărbații vor trebui să se descopere. În felul acesta se vor putea deosebi ușor aceia cari nu vreau să cinstească drapelul și țara.

Până când mai umblă banii vechi de 1 leu și de 2 lei. Ministerul Finanțelor a prelungit până la 1 Iulie 1941 termenul până la care mai umblă banii de 1 leu și de 2 lei de culoare albă. Schimbarea acestor bani se poate face la Administrațiile Financiare și la Percepții. Toți aceia cari mai au bani vechi de 1 și 2 lei, de culoare albă, sunt rugați să-i schimbe cât mai repede, căci după 1 Iulie nu vor mai putea și vor rămânea de pagubă.

50 de ani dela moartea lui Ion C. Brătianu. Duminică 4 Mai s'au împlinit 50 de ani dela moartea lui Ion C. Brătianu, unul dintre întemeietorii României. Cu acest prilej s'a făcut un părăstas la mormântul lui dela Florica, și toate ziarele din țară s'au întrecut întru a-l preamări pomenirea. El a fost tatăl răposaiilor Ionel I. C. Brătianu și Vintilă Brătianu, precum și al diul Dumitru sau Dinu Brătianu.

În sfârșit! Aflăm din „Monitorul Oficial” că Diclosânmartinul se va numi de aici înainte „Târnaveni”. S'a făcut și aceasta în sfârșit. Ungurii, cât ce au primit Ardealul, au schimbat toate numirile românești ale comunelor. Nouă abia după 23 de ani ne vine în minte să schimbăm numele atât de urât al Diclosânmartinului în Târnaveni. Și, Doamne, urit mai era, mai ales când auzea la telefon: „alci Diclo” și „dă-mi Diclo!” În sfârșit, s'a făcut și aceasta!

Nenorocire mare. În minele de cărbuni din Belgia, din apropierea orașului Mons, s'a întâmplat o nenorocire mare. Pe când minerii săpau la o galerie nouă, au dat într-o vână de apă. În câteva ceasuri întregă mină a fost umplută de apă. Au murit în această nenorocire șapte mineri.

Înainte! Înainte!
Sună glasul codrilor.

Înainte! glasul crește,
Crește'n munți, crește'n câmpii
Iar Cosminul surd vulește:
Înainte, măi copii.

Înainte deci cu toții
Și cu sfântul Dumnezeu!
Ce-au fost moșii sunt nepoții
Și nepoții cresc mereu

Astăzi n'avem legioane,
Voevozi și nici Trăiani,
Numai zece milioane
De Români Dacoromani,

Dar trăim cu viața'n mână,
Căci suntem de viață plini,
Și o inimă română
E ca șapte de streini.

Ștefane, să fii cu bine,
Plină-i vremea de eroi!
Trecă vremea peste tine:
Peste vremi vom trece noi.

În eparchia Maramurășului revin credincioșii dela ortodoxie. Dintr'un cercular al Preasfințitului dela Baia Mare aflăm că după ce mai mulți preoți ortodocși de acolo s'au refugiat la noi, credincioșii ortodocși revin mulți la sf. Unire. Se știe că acești credincioși au fost ademenți, prin mijloace cari numai apostolice nu se pot numi, să treacă la ortodoxie, pentruca să aibă și nou înființata Episcopie ortodoxă a Maramurășului, care altfel n'avea nici un drept de existență, barămi câșiva credincioși.

Colecte, dincolo. Tot Preasfințitul Rusu arată că este mulțumit și cu colecta făcută de preoții săi pentru misiuni, în cursul anului 1940; căci s'a adunat suma de 6124 pengö, adică 183.720 Lei, așa că vine 50 bani de credincios. Între împrejurările grele de acolo, asta e foarte mult.

Pentruca a întârziat dela horă. Fata Floarea Cosmescu din comuna Uda jud. Argeș a întârziat, în noaptea de Crăciun 1940, dela horă mai mult decât se cuvenia. Când a sosit acasă, a certat-o tatăl său, iar ea, ca să-și răzbune, a ieșit afară, a luat arma de vânătoare a tatălui ei și i-a împușcat prin fereastră. Acuma își așteaptă pedeapsa binemeritată în temniță.

Coroana de spini a lui Isus Cristos a fost dusă la Paris. În zilele acestea a fost dusă la Paris, în biserica Notre-Dame, coroana de spini a Mântuitorului Isus Cristos. În timpul luptelor cu Germanii, coroana de spini a fost dusă în Franța de miază-zi, iar acum adusă din nou la Paris.

Rușii cumpără benzină dela noi. Nu ne-ar veni să credem dacă nu am citi și numele vaporului cu care Rușii au dus din Constanța 10.000 de tone de benzină și după câteva zile e vorba să vină alt vapor care va duce alte 10.000 de tone.

Foc mare la Focșani. În ziua de 1 Mai a izbucnit un mare foc la Focșani. Focul s'a iscat din neglijența unor ucenici, în atelierul Tănăsescu, de unde flăcările au luat-o buza, așa că au ars 12 prăvălii, iar 5 prăvălii și 15 locuințe au trebuit golite. Pagubele se ridică la suma de 30 de milioane de Lei. Cu acest prilej s'a întâmplat și o mare nenorocire. Pomplierii din Râmnicu Sărat, volnd să meargă în ajutor, li-s'a răsturnat pompa de apă, omorând pe loc patru pomplieri.

Ceasul rău. O mare nenorocire s'a întâmplat în zilele acestea pe drumul dintre Rupea și Sighișoara, la capătul comunei Vânători. Sateanul Sali Iosif, din comuna Vânători, își mâna vitela la pășune. În marginea comunei a fost ajuns de un autobus C. F. R. condus de șoferul Borcoman Gheorghe. Zădărnice a încercat șoferul să-l facă pe nenorocitul satean să se ferească, n'a putut. Acesta, mânat parecă de ceasul cel rău, a continuat să meargă tot prin mijlocul drumului. Când autobuzul a încercat să-l ocolească și să treacă pe marginea drumului, Sali Iosif a cotit și el în aceeași parte. A fost apucat sub roțile mașinei și omorât.

A murit încercând să scape dela moarte pe alții. Întâmplarea de față s'a petrecut în orașul Brăila. Tânăra Elena Buhuși din acest oraș a încercat să se omoare, aruncându-se în Dunăre. Ea a fost văzută de sergentul Ion Alexandru, care a încercat s'o scape dela moarte aruncându-se în apă nenorocitul soldat s'a lovit cu capul de un lemn și s'a inecat. Tânăra Elena Buhuși a fost văzută și de alții, când a încercat să-și pună capăt vieții, și a fost scăpată dela moarte.

Nu au materia prescripă pentru sf. mir. Aflăm din Cercularul Nr. 111. al Preasfințitului Dr. Al. Rusu al Maramurășului dela Baia Mare că anul acesta nu a putut fi prescripă materia prescripă pentru sf. mir, așa că a putut sfinți mir nou și astfel va trebui să folosească mica rezervă din anul trecut.

Cum se pot primi armele dela vânătoare. Toți aceia cari au avut arme dela vânătoare și le-au predat posturilor de jandarmi ori polițiilor, le pot primi acum din nou. Prin prietarii de arme de vânătoare, cari vreau să primească armele trebuie să facă o cerere la posturile unde au predat armele, până la data de 20 Mai 1941. Dacă până la această dată nu își vor face cererile, pierd dreptul de proprietate la armele predate.

Legi peste legi. Marea gazetă „Universul” dela București scrie că azi ne găsim în fața unui adevărat hățiș de legi. „Volumul legilor țării” număra la sfârșitul anului 1940 peste 7000 de bucăți.

80.000 de avioane la an. Lucrează în acestă numai în America se mai poate încheia Guvernul Statelor Unite plănuiește să facă în an 80.000 de avioane militare. Pentru anul acesta s'au aprobat sume foarte mari, din care să se cumpere avioane militare de bombardament.

Rupere de nori în județul Gorj. Primăvara anului acesta s'a arătat a fi cu totul multe. După o iarnă ce părea că nu va veni se mai sfârșească, primăvara a început cu ceață și ploaie multe. În ziua de 26 Aprilie, încă la începutul primăverii, în județul Gorj a fost o puternică furtună, ca în mijlocul vântului toate apele au venit neobișnuit de mult năvălind totul în calea lor. Pe valea Jiului prăbușit o stâncă din munte, stricând drumul. Apele Oltului au crescut mult în urma ploii și au măturat totul în calea lor. Pagubele, ales în sâmbănături, sunt mari.

Se mai dă un ultim termen pentru predarea armelor și munițiilor nepredate. Se știe că legile țării pedepsesc foarte aspru pe moartea, pe toți aceia cari au arme și munițiuni ascunse și nu le-au predat posturilor de jandarmi în termenul prescripă. Intrucât mai din aceia cari aveau la ei arme și munițiuni au fost arestați, pentru alte pricini, în vremea când trebuiau să predea armele, ministrul a dat un nou termen, până la 7 Mai, când nu mai pot preda încă armele și munițiile, fără pedeapsă.

Noua lege franceză a căsătoriei. Cea mai nouă lege franceză a căsătoriei poruncește ca amândoi mirii să se supună înainte de căsătorie, unei vizite medicale. Din medicul află la careva dintre miri că a suferit dela părinți vreo boală, n'are voie să se căsătorească. Atestatul pe care-l primesc sănătoși se numește: „pașaport sanitar”. Deodată soții de căsătorie sunt obligați să cheme doctorul la copilul nou născut, pe care va ține sub supraveghere.

Pentru ceice ne trimit bani. Pentru căm, cu toată insistența, pe toți abonații cari ne trimit bani prin mandat postal, să vă voiască a scrie pe cuponul mandatului numărul cu care le merge gazeta. Acest număr găsește totdeauna în partea stângă a adreselor. Celce nu o fac aceasta ne dau de lucru foarte mult până-l găsim și le putem introduce numai la numele lor. Nu uitați deci a scrie pe cuponul numărul sub care vă merge gazeta!

Pentru monumentul dela mormântul lui Al. Lupeanu-Molin a mai contribuit familia preotului Ioniță Brad din Pânade cu Lei 200. Ne mai lipsesc încă 1800 Lei, pe cari îi așteptăm dela iubii noștri cetitori, ca să se adeverească ceea ce e scris pe marmora dela mormânt: „Ridicat de către cetitorii „Unirii Poporului“.

Căși creștini catolici sunț în lume.

După o statistică pe care o publică revista „Lumina Creștinului“ dela Iași pe pământ trăiesc cu totul 398.277.000 de catolici. Dintre aceștia 217.839.000 în Europa, 147.521.000 în America, 8.899.000 în Africa, 22.195.000 în Asia și 1.823.000 în Australia. Se poate zice deci cu tot dreptul că religia catolică e universală, adică se întinde pe întreg rotogolul pământului. Cei alți creștini sunt: protestanții cu 201.868.000 credincioși, ortodocșii cu 161.305.000, iar alți creștini cu 9.348.000 suflete.

Cât cântărim toți oamenii din lume.

Un învățat care n'a avut altceva de lucru a calculat, cât cântărim toți oamenii din lume. Scopind pe unul fiecare 60 kgr., a aflat că noi cântărim cu toții cam 100 miliarde de kilograme. Pământul însuși este de 60 de bihoane mai greu decât noi, așa că greutatea noastră a tuturor îngreunează pământul cât un ac de gămie un palat înalt cu 10 etaje.

Dintr'un fir de păr.

„Subțire ca un fir de păr“ se spune adeseori despre un lucru de nimic și fără însemnătate. Și totuși un fir de păr, poate fi uneori pricinitor de mari nenorociri. Lucrătoarea Ana Toader din București s'a înveninat dintr'un fir de păr de porc și a murit. Cercetările făcute de medici au descoperit că firul de păr a fost luat dela un porc bolnav de antrax.

Urmările revoluției din Spania.

Precum se știe, în Spania a fost mare revoluție după alungarea regelui Alfons XIII. din țară. Că ce urmări grozave a avut acea revoluție, se vede dintr'o pastorală a episcopului din Madrid, care arată că într'o parte a orașului Madrid au rămas 10.000 de copii nebotezați. 80 la sută dintre copii nu-și știu face cruce, decum să știe „Tatăl nostru“ sau „Născătoare“. Mai arată episcopul că 89 la sută dintre creștinii au murit în anul din urmă fără de a se fi spovedit și cuminecat.

Se învață religia în toate școlile Franței.

Până acuma în școlile din Franța nu se propunea religia. A trebuit să vină acest război, în care Franța a fost bătută și umilită, ca să se învețe minte și bărbății ei de stat. S'a introdus în sfârșit și în școlile din Franța religia. De aici încolo poate le va mai ajuta Dumnezeu pentru aceasta și Francezilor.

Americanii se însoară pe răpușite.

Lată pentruce, în Statele Unite s'a adus o lege, care pe oamenii însurați îi scapă dela militare. De atunci Americanii se însoară pe răpușite. Bineînțeles că fetele din America sunt foarte terclite, căci nu mai rămân fete bătrâne.

O ploaie de bani.

Să vezi și parecă nu crezi! Totuși se spune că lucrul este cât se poate de adevărat. În Turcia, spun gazetele, locuitorii unui sat de pe țărmul mării s'au pomenit cu o adevărată ploaie de bani. Vântul purta pe țărm, dintr'un loc într'altul, foarte mulți bani de hârtie. Ce se întâmplase? Un vapor care mergea în largul mării ducea niște bani noui de hârtie. Desfăcându-se o ladă, vântul a împrăștiat hârtiile și astfel locuitorii aceluia sat norocos au devenit dintr'odată milionari. — Și să mai zici că norocul nu vine peste noaptea!

Cimitir de uriași. La Praga s'a dat de un cimitir vechiu din veacul al 14-lea și al 15-lea. S'au desfăcut cam 500 de morminte, în cari s'au aflat aproape numai oase de oameni de 2 metri de lungi. Cel mai mare schelet este al unui bărbat de 225 centimetri de lung.

A dormit continuu 32 de ani. În Suedia trăiește o țărăncă, bătrână de 80 ani, Carolina Karlson, care a dormit în continuu vreme de 32 de ani. Somnul acesta lung a început din pricina unei căderi, pe când avea numai 14 ani. De când s'a deșteptat ea a fost deplin sănătoasă și azi, deși este de 80 de ani, arată încă foarte tânără.

Doctoresele satelor noastre

— Babele satului Văcăreni —

Multe aude și mai vede omul umblând prin lume, mai multe rele decât bune. Concentrările din anii aceștia m'au făcut să cunosc mai deaproape durerile cari bântuie satele noastre.

Văcărenii, satul în care am cantonat mai în urmă cu batalionul, este un sat ceva mai rășărit între satele județului Tulcea.

Satul acesta este un sat, ca toate satele noastre, care-și are bucuriile, necazurile, grijile sale și tot ce un sat poate avea ori îi lipsește și... bine înțeles... își are și babele sale „doctoresele“.

În una din zile am plecat cu oficialitățile satului în sat din casă în casă, ca să căutăm populația de păduchi.

Mergând așa, ajungem la un bun gospodar. În fereastra casei ședea o fetiță, galbenă la față ca păpădia, fiind săracă de sânge. — Moașa comunală îmi spune că în vară fetița a avut friguri de baltă, boală foarte des întâlnită în partea locului, deoarece în bălți trăesc mulți țânțari și după cum se știe frigurile de baltă (malaria) dela om la om se iau prin picăturile de țânțari „anofel.“ Se știe că țânțarul, odată cu sângele, sugă și sămânța bolii de malarie și apoi picșând pe altul îi însămânțează și acestuia din urmă malarie, cum cănele turbat, prin bale, poartă turbarea; ori păduchele care poartă tifosul exantematic.

Tatăl fetiței, om trecut ceva de 30 ani, roșu la față și cât un munte bine legat, stă cu noi de vorbă. — Îi spun că trebuie să-ți dea fetiței chinină, deoarece sămânța frigurilor trădește în splină ani de zile și din splină și măduva oaselor strică sângele copilului, iară ca fetița să-și facă la loc sângele, să-ți dea să mănânce ficat de vișel sau altfel de ficat — fript cu ceapă, dar să fie pe cât se poate mai crud, fript în sânge.

Între timp moașa diplomată și oficială a comunei întreabă de pruncul de două luni, unde este.

Omul, foarte natural, ne spune că este plecată nevasta cu el la baba Soficuța ca să-ți „taie de strâns“, adică îi face niște creștături pe spate cu o lamă de bărbierit ca să se scurgă sângele rău.

Am părăsit casa omului cam necăjit, lovit în suflet și revoltat că mai poate cineva, — un om tânăr umblat în lume și la armată — crede în prostii și descântece de babe, și cu gândul de a înțelni pe baba să o vadă, să-mi dau seama, ce prostii face și la nevoie să-ți fac o mică dascăle mi-lătrească.

Mergând mai departe cu controlul caselor, dela un gospodar la altul, ajungem într'o familie de oameni necăjiți dară curați și cu multă bunăcuviință. Femeia ține în brațe un copil trecut ceva de 4 luni, care răsuflă din greu. Căutăm pe cei ai casei de păduchi și întrebăm ce-i cu micuțul. — Femeia și bărbatul încep să povestească și din șirul povestirii lor aflu că în chiar ziua aceea copilul era lecuit de o altă babă, Lucoaic, care „l-a băgat în cheptini.“

Cum? Ce a făcut?

De așa ceva nu am mai nuzit și am întrebăm cam nestăpănit de mirat. La această întrebare oamenii au rămas nedumeriți dar totuși au început să-mi spună că baba a mai vîndecat pe a nu știu cui copil și au chemat-o și ei „să-l bage în cheptine“, că era unicul băiat între copiii lor.

Cum? anume? — întreb iarăși.

Atunci bărbatul îmi arată un pieptis mare, cu colții de fier mâncați de rugină — pieptine din aceia care se folosesc la scărmanatul lânii ori a cănepei. În acest pieptine era pus un pieptine de os, cu care își descălcesc femeile părul. Primul pieptine era mâncat de rugină, iar al doilea era cu colții mai ruși, ca știrbăturile babelor doctorese și plin de mătreață și de alte spurcăciuni de pe păr, că baba anume cănta un pieptine cât mai vechiu și murdar ca să-ți fie de leac.

Oamenii încep să-mi povestească că dimineața baba i-a făcut o baie copilului, la amiază îi mai face una și diseară îi face o a treia baie, în care pune acești pieptini.

Am rămas încruntat și plin de scârbă. Că adică să pui în acele „spurcăciuni“ de peptine nespălate în baia copilului, în apa care îi merge în gură și în ochi. — Nu e prea plăcut și cuminte lucru.

— Bine, nențorule — îi zic omului. D-ta vrei să bei apă de pe acest pieptine?

Omul face ochii mari — întrebători — și se întreabă mirat și răspunde că nu. — Ei, îi zic, iacă al d-tale copil bea apă de pe spurcăciunea aceasta și îi merge și în ochi.

Omul a rămas tare „socat“, tare lovit în suflet, dară... pentru aceasta — am fost informat și a recunoscut și el — că baba totuși a venit după cum le-a fost înțelesul și la amiază și seara. I-a făcut descântecul în întregime, adică trei băi l-a băgat în cheptine.

Și, să nu uităm, că și acesta era un om tinăr, umblat adică în lume, la armată, care a văzut multe, dar... nici de el nu s'a prins nici o învățătură.

Ce avea copilul omului?

Am examinat copilul — și după răsuflat de altfel am bănuț că el avea „bronche-pneumonie“, adică sprindere de plămâni, la amândoi plămâni, dar mai ales la stînga. Ca să fiu cât de cât crezut — că baba nu era făcătoare de minuni cu cheptinii — l-am pus pe om să asculte și el cu urechea lui „hărăială“ din pietul ingerașului bolnav și omul s'a convins că este ceva rău la plămâni, dară, totuși baba a fost ascultată în totul și după plecarea noastră l-a mai înbăiat și adăpat pe copil cu spurcăciunea de pe cheptine.

Eu am căutat să-ți fac pe om să înțeleagă că e bine să aibă cât mai mult aer curat în casă, fiindcă plămâna copilului este bolnavă, nu lucrează bine și are deci nevoie de aer cât mai curat. I-am dat o rețetă și ajutorul care se dă și se poate da în aceste cazuri grele de boală. L-am lăsat însă, nu m'am supărat pe om, că a ascultat de babă, ca la necaz mai mare și în caz de moarte omul să nu-și țină că n'a scăpat fiindcă nu am lăsat baba „să-l bage în cheptine.“

Astăzi lumea s'a schimbat mult și se

schimbă pe zi ce merge. S'au făcut schimbări în plugărie, în armată și câte nu s'au schimbat și se schimbă și în zilele noastre. S'a schimbat și medicina și tămăduirea boalelor. Știința pune în mâna omului lucruri tot mai bune și mai desăvârșite. Să ne schimbăm și noi, să lăsăm babele doctorse pentru cei de demult. Din ce am apucat dela bătrâni, să păstrăm numai cele bune și să părăsim cele rele.

Dr. Ioan Frățilă

Școale profesionale și cooperative

Tot mereu am luptat, luptăm și vom lupta, pentru aceste două comori ale neamului, dar mai ales pentru cea dintâie. E destul de trist că la noi cu toate acestea nu se realizează odată această dorință a noastră. Mângăierea noastră e însă că nu noi purtăm vina.

Din cel din urmă cercular al Preasfințitului dela Bala-Mare aflăm că în pastorală dela Paști, Preasfinția Sa insistă pentru înființarea de școli profesionale la sate. „Aceste școli, cu învățătorii numiți de Viădicie, ar fi să se deschidă — dacă se vor îngădui, firește, de stăpânire, cu care s'au și început tratative — încă la toamnă. Intâi — după împrejurări și posibilități — mai puține, pe urmă mai multe, până am ajunge să le putem deschide, cu ajutorul Domnului și cu anumite jertfe, firește, pe toate câte le-am avut odinioară și poate chiar și altele nouă.”

Tot în acea pastorală îi roagă pe credincioși, să întemeieze și cooperative și tovărășii, pe cari să le conducă preoșii.

La noi preoșii au fost scoși definitiv dela conducerea cooperativelor și oricât ne-am rugat să se revină asupra acestui ordin, nu s'a revenit.

Măcar că conducătorii firești și a unora și a altora, sunt preoșii.

Prețurile produselor agricole și animale pe piața Blaj, în ziua de 1 Mai 1941.

Cereale: Grâu 1 kgr. 18 lei, Secară 1 kgr. — lei, Orz 1 kgr. 15 lei, Ovăș 1 kgr. 10 lei, Porumb 1 kgr. 12 lei.

Leguminoase: Fasole 1 kgr. 20 lei, Linte 1 kgr. — lei, Bob 1 kgr. — lei, Soia 1 kgr. — lei.

Industriale: Fioarea soarelui 1 kgr. — lei — bani; In, sămânță 1 kgr. 18 lei; Căneșă, săm. 1 kgr. 20 lei.

Alimentare: Cartoful 1 kgr. 6 lei; Ceapă 1 kgr. 30 lei; Varză 1 kgr. — lei; Morcovi 1 kgr. 20 lei; Pătrunjel 1 kgr. 20 lei.

Nutrefieri: Fân natural 1 kgr. 2 lei — bani, Fân de lucernă 1 kgr. 3 lei, Fân de trifoi 1 kgr. 3 lei, Fân borceag 1 kgr. — lei.

Animale: Boi grași cl. I. 1 kgr. 46 lei, Boi grași cl. II. 1 kgr. 40 lei, Vacii cl. I 1 kgr. 40 lei, Vacii cl. II 1 kgr. 35 lei, Tauri cl. I 1 kgr. 40 lei, Bivolii cl. I 1 kgr. 32 lei, Viței cl. I bucata 6000 lei, Viței cl. II bucata 4000 lei, Porci grași cl. I 1 kgr. 80 lei, Porci slabi 1 kgr. 100 lei, Purcei 5 săptămâni bucata 800 lei, Purcei peste 5 săptămâni bucata 1200 lei, Oi cl. I bucata 1300 lei, Oi cl. II bucata 900 lei, Miel 400 lei.

Păsări: Gâini la rând bucata 180 lei, Gâște la rând bucata 300 lei, Rațe la rând bucata 250 lei, Puila la rând bucata 70 lei.

Produse animale: Carne de vacă cl. I 1 kgr. 100 lei, Carne vacă cl. II 1 kgr. 84 lei, Carne de vițel 1 kgr. 104 lei, Carne de porc 1 kgr. 112 lei, Osănză crudă 1 kgr. 120 lei, Slănină crudă 1 kgr. 116 lei, Untură topită 1 kgr. 124 lei, Seu cl. I 1 kgr. 80 lei, Carne oaie 1 kgr. — lei, Carne de miel 1 kgr. 72 lei, Piel crude de bou 1 kgr. 57 lei, Piel de vaci 1 kgr. 57 lei, Piel bivoli 1 kgr. 50 lei, Piel

mânzat 1 kgr. 65 lei, Piel vițel 1 kgr. 65 lei, Piel oaie 1 kgr. — lei, Piel de miel 1 buc. 100 lei, Lapte de vacă 1 kgr. 10 lei, Unt proaspăt 1 kgr. 190 lei, Brânză oaie 1 kgr. 100 lei, Brânză vacă 1 kgr. 40 lei, Oua de găină bucata 3 lei.

Femei-polițiste la Praga

În orașul Praga din fosta Cehoslovacie s'a înființat un corp de femei-polițiste. Polițistele orașului Praga poartă uniformă și se bucură de aceleași drepturi ca și bărbații. — Și să mai zici că femeile nu sunt curajoase!

Fel de fel

Razele unei stele vor lumina un far

În Statele Unite se lucrează acum la un far, (luminar), uriaș, în amintirea lui Columb, călătorul care a descoperit America. Acest far se va termina printr'o cruce uriașă, veșnic luminată. Noaptea, raze roșii de lumină se vor înălța către cer, în amintirea aceluia care a pornit pe apele mării, în căutarea de pământuri noi. Datorită unor mașinării speciale, crucea roșie va putea fi văzută dela o depărtare de peste 300 kilometri. Mai mulți învățați cantă acum o stea ale cărei raze, prin mașinării și schimbate, să aprindă focul luminării. Razele acestei stele s'jurg în pământ în 450 de ani, așa că vor fi chiar razele ce au pornit dela stea acum-a 450 ani, atunci când Columb a văzut pentru prima oră pământul american.

Primăria Orașului de Reședință BLAJ

Nr. 1646/941.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 14 Mai 1941, orele 12, se va ține licitație publică cu oferte închise pentru furnizarea a cca 29 vagoane lemne de foc esență tare (fag și carpen).

Licitatiia se va ține în ziua și data sus arătată în localul Primăriei.

Concurenții la licitație vor depune ofertele lor în termen, însoțite de un vadiu de 5% din valoarea totală a sumei oferite.

Licitatiia se va ține în conformitate cu art. 88—114 din legea contabilității publice.

Blaj, la 26 Aprilie 1941.

Primar: **Emil Negrușu.** Secretar: **Pascu.**
28 (1—1)

Comunicat

Ordinariatul Arhiepiscopesc de Alba-Iulia și Făgăraș a intervenit, cu adresa Nr. 2300 din 29 Martie 1941, la Onor. Minister al Instrucțiunii, Educației Naționale, Cultelor și Artelor, ca să binevoiască a reveni asupra pensionării profesorilor cursiști, mai ales a aceluia cari au la bază și Academia Teologică.

Onor Minister ne-a răspuns, cu adresa Nr. 74.868 A. 1941, că nu poate reveni.

Comunicăm aceasta drept răspuns tuturor celor ce ne-au cerut intervenția.

Blaj, din ședința consistorială dela 26 Aprilie 1941,

ALEXANDRU
Arhiepiscop și Mitropolit

No. G. 2065—4 1939.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 2065—1938 a judecătoriei mixte Dicioșanmărtin în favorul reclamantului Hurubean Ioan repr. prin adv. Dr. Sextil Crăciun pentru încasarea creanței de lei 4300 bani și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 8 Mai 1941 orele 15 p. m. la fața locului în comuna Blăjești, unde se va vinde prin licitație publică judiciară 3000 kgr. trifoi, 1 hambar, 1 coșer, 1 butoi, 1 lampă în valoare de 6200 Lei. — În caz de nevoie și sub prețul de strigare. Dicioșanmărtin, la 18 Aprilie 1941.

PETHŐ IOSIF
executor judecătoresc

40 (1—1)

Tipografia Seminarului Blaj.

Ioan Lepinzan, Biertan. Datoria D. Tale e 1390. Te-am tot așteptat, dar tot nu ai plătit. Acum îți făgăduiesc că ne-o plătești în 3 rate. Bine, dar te-ai ținea de cuvânt. Dar D ta nu vrei să plătești pe vremuri cu 150 Lei puteam cumpăra 3 găini astăzi nu se poate cumpăra nici una slabă și tu? Vezi, prin urmare, ce mare pagubă ne-ai făcut această întârziere?

Preot Vasile Popa, Aruncuta. Cererea St. Voastre nu o putem împlini până nu răspundeți, dacă vrei să iesc abonații la următorul lucru: Noi dăm abonații rabat numai aceluia cari primesc gazeta pe o adresă, căci în cazul acesta câștigăm și noi creșterea timbrelor. Dacă le merge fiecărui pe el nu le mai putem da nici un fel de rabat. Așteptăm răspunsul St. Voastre și până atunci nu i trece comisionari între abonații cu numărul.

Vanga Nicolae Agnita. Am primit cartă din 5 Mai, însă banii pe 1940 nu i-am primit. Că pe 1941 nu și-am putut trimite, că nu am trimis celor ce au plătit pe 1940, iar rubrica D-Tale e goală. Și-am trimis calendar poate pe 1940, pe 1941, cel puțin nu cu voia noastră, ci poale de gală. Te invităm să reclami la poștă, ca să se dorească dacă s'au primit banii ori ba. Se poate să fie și o nebagare de seamă, dar și atunci aceea nu se cut cu voia după cum susții D te, numai ca să de vină.

Artimon Șermășeu 9885. Vă merge ziarul? S'a primit în 11 Martie a. c. suma de lei 160.

Martin A. Gal 10.287. S'a primit suma de lei 100. Abonamentul începe cu data de 1 Mai. Numerul 1 nu le mai avem. Pe acest an s'a trecut suma de lei iar restul pe anul 1942.

Chităm cu mulțumită, următoarele sume: 150: Eltimie Deatcu, 9983; Valeriu Florian cu Nicolae Pinteș 9513; Alexandru Sigateu 10.278.

Alte sume: Alex. Bădărănză 10.322, Lei 100 paroh. 4971, Lei 512; Ioan Butnariu com. 341, Lei 100; Răduț Ion 2549, lei 200; Gh. Cloța 2452, lei 100; Hetco, 10.288—10.293, lei 900; Miron George 10.290, 200; Librăria Hațeg com. 166, lei 114; Pavel 10.286, lei 115.

AVIZ

Frizerul refugiat din Cluj
Baciu Târziu
roagă populația din Blaj și jur, pentru a se afla pe Str. Regina Maria 39 (1—1)

Sosirea și plecarea trenurilor

Începând cu 5 Mai 1941 până la alt...

Spre București

Felul și Nr. trenului	So-sește	O-prește	Pleacă	De până la
Accelerat 202	3.06	1	3.07	dela
Personal 2002	11.08	2	11.10	dela
Personal 3018	17.32	8	17.40	Arad

Spre Teiuș

Felul și Nr. trenului	So-sește	O-prește	Pleacă	De până la
Accelerat 201	0.36	1	0.37	Arad
Personal 2001	12.22	2	12.24	Teiuș
Personal 2003	22.17	3	22.20	Teiuș

Spre Coroiu

Felul și Nr. trenului	Pleacă	Felul și Nr. trenului
Automotor 3081	6.20	Automot.
Personal 3085	11.45	Personal